

Kő-Kantáta¹

A sötétség szünni kezd, és az igaz világosság már fénylik. (1Jn 2,8)

Dr. Kovács László Attila, a Protestáns Teológiai Intézet professzora, egyházzeneész, orgonaművész, karnagy most zeneszerzőként jelentkezett.

Ami elsősorban meglepett, a műsorlap alján feltüntetett előadók felsorolása: „Baritonszólót énekel: Szilágyi Róbert. Közreműködnek: a Protestáns Teológiai Intézet Énekkara. A BBTE Református Vallástanárképző Karának zeneszakos hallgatói. Kolozsvári diákok alkalmi zenekara. Vezényel: Kovács László Attila.”

Az, hogy a zeneszerzőből a zenei gondolat kikívánczik az, hogy saját művét vezényelni óhajtja, mi sem természetesebb, de összetoborozni fiatal, öntevékeny (amatőr) „művészeket”, betanítani őket, ehhez türelem kell, kitartás és szervezési lendület. (És a fáradságot még meg sem említettem!)

Az emberek minden időben keresték azt a valamit, ami szórakoztat, ami elűzi az unalmat, a hátköznapok szürkeségét. Volt, amikor a bikaviadal, vagy a gladiátorok egymást öldöklése jelentette a kikapcsolódást; a ma emberét a különböző sportjátékok, a lázító, támadó jellegű rockzene köti le. De hála a Fennvalónak, ifjúságunk egy része örömmel vállalta a Kő-Kantáta bemutatásával járó fáradságos munkát, próbákat, szereplést és kiszállásokat. Mert nemcsak Kolozsváron, hanem Marosvásárhelyen, Enyeden és Zilahon is megszólaltatták a művet. Minden egyes próba, szereplés után nem a hervadt virág kókadtsága jellemezte őket, hanem a sugárzó arc, az öröm, hogy munkájukkal, hozzáállásukkal nemcsak maguknak, hanem a hallgatóságnak is örömet szereztek. A hangverseny alatt Istennel teremtettek kapcsolatot (nem azért, mert minden egyes alkalommal templomban léptek fel, hanem azért), mert a szöveg és a zene áhítatot teremtett és a boldogságnak a feltételét jelentette.

Az evangéliumból tudjuk, hogy a tettek fontosabbak, mint a nyilatkozatok. A zeneszerző-karnagy próbáin ifjaink megtanulták, hogy szeretni és keresni az igazságot nem más, mint megtérni az Atyához. Az Atya akaratát tenni pedig annyi, mint igyekezni igazzá válni. Az előadásuk erről tanúskodott. Ők igazzá lettek. A sötétség szünni kezdett és az igaz világosság már fénylett.

A zeneszerző, dr. Kovács László Attila a szeretetből származó papi (lelkipásztori) hivatást kapta, és művében úgy közelít az evangéliumhoz, mint a Szentlélek által diktált (ihletett) műhöz; mint akinek szavai az életében az örökkévalóság magjává váltak, hirdeti az evangéliumot egész életével. Fogékony a Szentlélek sugallata iránt, érzéseit, gondolatait a zenében teljesen krisztusivá teszi.

---

¹ Kovács László Attila evangélikus teológiai tanár oratorikus művének ősbemutatójára 2005. november 6-án került sor a kolozsvári lutheránus templomban.

A mű hat tételét a *hit* hatja át: a hitből fakadó imádság ereje mindvégig jól érzékelhető.

Az első tétel a PRELÚDIUM, zenekarra írt bevezető (hangszerelése: orgona, vonósok – hegedű, brácsa, cselló –, basszusgitár, fúvósok – fuvola, oboa, angolkiürt, fagott – és ütősök – dobok és réztányér). Jóllehet a tételben nincs szöveges zene, de a zene eszközével megteremti a szükséges zenei pillanatot a mű befogadásához. Kezdődjek az ének!

A második tétel a NAGYOKAT MONDÓ NYELVEK (Ézs 28,14–16 és Zsolt 12,2–5), kórusra és zenekarra íródott. A bevezetőben az énekkar a szövegnek megfelelő zenei képet állít: „Halljátok az Úr igéjét, ti csúfolódó emberek, akik uralkodtok ezen a népen!” Imitációs fordulattal teszi lendületessé a zenei képet: „A Sionra egy követ tesztek le alapul, *szilárd követ*, drága *sarokkövet*, alapul. Aki hisz, az nem menekül el!”

A harmadik tétel a LÁZADÓK, a 2. zsoltár szövegére épül. A drámai feszültséget az énekkar és a szólólista egymásra felelgető éneke fokozza. A tétel hármas tagolású: *Scherzo* (A-B-A) forma. Az A részt a B rész (trió) után megismétlik az előadók. Ezzel hangsúlyozottabbá válik a zsoltár szövege: „Dobjuk le magunkról bilincseinket, tépjük le köteleinket [...] Én kentem föl királyomat szent hegyemen, a Sionon.” A trió részben a szólólistának szép áriát írt a szerző. Ő hirdeti az Úr végzését: „Az én fiam vagy! Fiammá fogadtalak ma téged! [...] Csókoljátok a Fiút, hogy meg ne haragudjék és el ne pusztuljatok az úton!”

A negyedik tétel A GONOSZ SZŐLŐMŰVESEK Mt 21,33–44 szövegére épül. A főszerepet a szólólistára bízva a szerző, recitáló, elbeszélő lírai hangot keltve. Majd az orgona és az énekkar jelenléte teszi félelmetessé a tételt, amikor a szőlőmunkások a hozzájuk küldött szolgálkat megölik. „Az a kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a *sarokkő*! Az Úrtól lett ez, és csodálatos a mi szemünkben.”

Az ötödik tétel A SAROKKŐ (kórus és zenekar) az 1Pt 2,4 és az ApCsel 4,10–12 szövege alapján. A szerző zeneileg többszakaszos formába öltözteti a tételt. Tempósan mindvégig váltva követi a szöveget, így a második szakasz egy allegro fugatóban – „Az a kő élő kő, akit ti megfeszítettetek, de Isten feltámasztotta Őt!” – mintegy a mű beteljesedése, csúcspontja.

A hatodik tétel a KORÁL, két 16. századi költő, Székely Horvát András és Székely Balázs versének 9., 1. és 2. szakasza. A 16. század korálját használja formai alapul, ezzel is az énekszerzők korát idézve: „Királyi nemzet vagy, noha te kicsiny vagy, / Az Atya Istennél bizony te kedves vagy; / Ő szent Fia által már te is fia vagy, / Minden dicsőségben, higgyed, hogy részes vagy!”

Az áhítat eluralkodott a hallgatóságon. A művön keresztül a szerző elérte célját: egy délutáni-esti együttlét az Égiekkel; Velük együtt hallgatni a zenét, imádkozással, lelki megbékéléssel.